

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput II. Quid?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

net ad præsentem objectionem, satis respondimus ibidem c. 10. n. 44. Item de Jejunio, quod idem dicendum est de Missa. Breviter autem diximus; aliud esse excusari à præcepto, aliud non affici obligatione præcepti. Unde diximus, quod qui exit à suo territorio, excusatur legitime à se præceptum, sicuti excusatur, quando legitime dispensatur; atque adeò tunc illo non afficitur; & consequenter ad illud servandum non obligatur; At qui ponit impedimentum in eo ipso die festivo, adhuc ipse subditur præcepto; quia per positionem voluntarii impedimenti non excusatur à se obligationem præcepti; atque adeò illo astringitur, & consequenter contra illud faciet, si illud sine causa voluntarie non observat.

82. Dicitur autem est (eodem die) at verò quid dicendum, si quis impedimentum ejusmodi ponat in proximè præcedenti die, vel diebus remotè festum præcedentibus?

83. R. Si ponat in præcedentibus remotè diebus (id autem bona fide, & non ex intentione negligendi Missam) non peccat eo die festivo omitendo sacrum; quia non obligatur tam remota impedimenta tollere, seu non ponere ad se reddendum aptum ad Missæ auditionem, quam mater Ecclesiæ cum tanto rigore non præcipit: si verò ponat proximè præcedenti die V. G. die Sabbati; ad quem proximè sequitur dies præceptus Dominicæ, alij affirmant peccare, quia proximum impedimentum tollere, vel non ponere quisque debet, ut Ecclesiasticas leges observet; alij vero negant; quia pu-

Tambur. de Præcept. Ecclesiæ.

tant, hoc non esse, nec censeri impedimentum proximum: nam tunc esset, & censeri deberet proximum, quando tolleretur, vel non tolleretur tribus, V. G. vel duabus horis, antequam præceptum adveniret; quia tunc solùm moraliter, & rationabiliter adesse, & urgere præceptum censeretur, non autem ante diem; lege hæc latius apud Castropalaum tom. 1. disp. 1. de legibus par. 2. c. 1.

84. Hinc si mulier V. G. eodem die festi, vel ante paucas horas egrediens à civitate non habeat aliquam excusationem ex nuper positis; obligatur omnino sub mortali (ut notat Suarez cum Gobat de Ebrietate c. 27. n. 98.) audire sacrum priusquam egrediatur, si non sit habiturus in via, vel in vicino termino opportunitatem audiendi; quia tunc, ut dictum est, urget præceptum, cui ipse subditur; at si egredietur (bona utriusque fide, & non ex intentione sacrum negligendi) diebus remotè præcedentibus non obligatur propter rationem modò dictam.

CAPUT II.

QUID?

Quid sit Missa.

1. **I**nquires primò, quidnam intelligitur nomine Missæ, quando de Missæ auditione tractamus?

Respondeo. Intelligitur Sacrificium novæ legis, quatenus involvit omnia, quæ ex præscripto legis fiunt, atque dicuntur.

Mater in b. i. d. 1. 1.

TAMBURIN

IN

DE ECCLESIA PRÆCEPTIS

DE VARIIS

ET

3086

cuntur à prima formatione Crucis ad pedem altaris, usque ad finem secundi Evangelij: Ita Dicastillus *disp. 5. cit. n. 18.* qui inde colligit, Missam, quam vocant siccam, quæ fieri contuevit in navibus, vel tñremibus, quando distant à terra, non esse illam; de qua loquimur; in hac enim sicca Missa nulla peragitur consecratio, solumque recitatur Epistola, Evangelium, & alique preces.

Inde etiam colligit Azor *1. p. lib. 7. capit. 7. quæst. 6.* non esse obligationem audiendi hanc siccam die festivo, quia præceptum Ecclesiæ est de audienda vera Missa, veroque sacrificio.

2. Propter eandem etiam rationem non est obligatio audiendi illam Missam, quæ celebratur in Parasceve (hoc est) in die Veneris Sancti, si forè tunc sit festum de præcepto: Ratio est, quia illa non est vera Missa, verumque sacrificium, nec enim in ea fit consecratio, sed fit Communio ex præconsecratis die præcedenti, vide quæ dicam *e. 7. n. 6.*

Quid sit audire Missam?

3. **I**nquites secundò, quidnam sit audire Missam, seu quod idem est, quid sit interesse sacro?

Respondeo. Non est verba Missæ intelligere, quod plebei, & rustici non possunt; nec est audire Sacerdotem sacrificantem, quod surdi nequeunt; nec est videre eundem, quod cæci non possunt: Est igitur esse præsentem sacrificio Missæ, & vacare DEO, ut rectè habet Sylvester *V. Missa 2. p. q. 6.*

4. Sed hoc ipsum quid est? Respondeo. Id distinctius explicant Suarez, & Dicastillus; Suarez *de Eucharistia disp. 38. sect. 2.* sic habet: verbum audiendi Missam non potest aliaratione commodius explicari, quam ut fideles secundum moralem, & corporalem præsentiam assistant Missæ; ita ut, quantum in ipsis est, audire, vel videre, seu percipere aliquo modo possint ministerium Sacerdotis.

Dicastillus *dicta disp. 5. n. 19.* sic ait; nomine auditionis Missæ intelligitur moralis illa, & corporalis assistentia, qua quis adest Missæ, vel audiendo, vel videndo celebrantem, vel certè ibi existendo, comitando, aut sociando, cæteros videntes, vel audientes, ita ut moraliter censeatur præsens illi actioni.

5. Verùm adhuc urgeo; & quænam est ejusmodi corporalis, & moralis præsentia?

Corporalis præsentia.

6. **R**espondeo. Corporalis præsentia est ea, qua quis in eo loco, ubi celebratur Sacrum, seu qua quis est corpore ita præsens Missæ, ut quantum est in ipso, possit aliquo modo percipere ministerium Sacerdotis, seu quid agat, vel dicat Sacerdos. Clarius id explicat Reginaldus *lib. 9. n. 12.* Corpore (ait) censeatur Missæ interesse, qui sic præsens est, ut possit aliquatenus cognoscere, quid faciat Sacerdos celebrans, & in qua parte Missæ versetur; nec obstat, quòd maneat post altare, aut post partem extra Ecclesiam (ut hæri-

toies,

solet, cum locus non est capax totius multitudinis) dummodò moraliter censeatur posse, esse de numero eorum, de quibus in Canone dicitur, & omnium circumstantiarum, quorum tibi fides cognita est, & nota devotio) hæc Reginaldus.

Moralis presentia.

7. **M**oralis autem presentia est ea, qua quis sacro adest, ut hominatione præditus, non ut brutum, aut infans; atque adde, qua quis assistat sacro liberè, & religiosè, seu humano, & religioso modo, volens nimirum aliquo tandem modo attendere ad divina, juxta ea, quæ de attentione dicemus infra in circumstantia. Quomodo.

8. Dixi, liberè, id quod hic supponimus; nam cæterum an satisfaciatur præcepto is, qui invitus, & vi compulsus est præsens sacro, est questio suo loco infra exagitanda e. 5.

Ex dictis collige duo, alterum quoad moralem presentiam, alterum, quoad corporalem.

Dormiens, vel dormitans in Missa.

9. **Q**uoad prius collige, nec ebrium, nec dormientem, immò nec eum, qui perfectè per extasim est extra se, de quo iterum dicam e. 6. num. 9. audire legitimè sacrum; quia quamvis prædicti habeant presentiam corporalem, non habent moralem, quæ humano modo illud audire possunt.

10. Quid si quis non dormiat, sed solum dormitet, dum Missa interest?

Respondeo. Aut illa somnolentia, ligat sensus per notabilia sacri partem, ut secundum morale judicium non censeatur sic dormitans posse attendere ad rem sacram, & tunc dicendus erit, neglexisse illam notabilem sacri partem, & consequenter præcepto non satisfecisse; sive illa somnolentia sit voluntaria, sive involuntaria; semper enim æquè impedit humanam presentiam; aut dicta somnolentia est tenuis, & interrupta, ut permittat aliqualem (etiam moraliter loquendo,) attentionem ad longè majorem, potiorque sacri partem, & tunc non est mortalis, etiam si voluntaria sit, quia talis dormitatio comparatur illis actionibus externis, quæ non tollunt omnem attentionem exteriorem, de qua attentione infra dicitur in circumstantia, Quomodo.

Auditio Missæ extra Januam Ecclesie &c.

11. **Q**uoad posterius, collige, eum, qui extra Januam Ecclesie audit Missam, aliquando præcepto satis facere, aliquando non item. Si enim Ecclesia est tam angusta, quales sunt plures Ecclesie in pagis, & parvis oppidis, quæ potius sacella sunt nominanda, quàm Ecclesie, sanè præcepto satisficit ab illis, qui extra Januam ad altaris prospectum audiunt sacrum; quia in tam parva distantia satis adest morali, & humano modo presentia; at verò si Ecclesia sit quoquo modo angusta,

navet in bi...

TAMBRIN
in
Ecclesia præcepto
VARRI
E II
3086

si tu sis extra Januam, & non sis ad altaris conspectum, nec facias unum cum multitudine occupante eandem parvam Ecclesiam, non eris morali modo præsens, atque adeò præcepto non satisfacies.

Pari modo puto, si ex choro à solo Ecclesiæ sublevato, velis audire Missam, quæ celebretur in cappella ejusdem Ecclesiæ, quæ Missa ab existente in dicto choro Ecclesiæ (ut est in hoc nostro Collegio) nec auditur, nec videtur, puto, inquam, te non satisfacere præcepto, cum tamen satisfacias, si inde audias Missam, quæ celebretur in altari majori, quia pro Cappellis non adest præsentia corporalis, moralis adest pro altari majore.

Quid si ex dicto choro sublevato audiam, quamvis non videam?

Respondeo, Puto, te neque satisfacere; quia licet sic aliquid Missæ ad tuas aures perveniat, tamen non adest in te corporalis præsentia; sicuti si quis existens in publica platea, vel supra tetum Ecclesiæ, vel in sua domo, Missam cantatam audiret, nihil illius videns, quia non esset præsens corporaliter, præcepto Missæ non satisfaceret. Neque dicas: Cæcus, quamvis nihil videat, tamen satisfacit; ne id dicas, inquam, quia cæcus supponitur corporaliter esse in Ecclesia; at qui est in choro sublevato, vel in platea, vel supra Ecclesiam, vel domi suæ respectu cappellæ, seu altaris, seu Ecclesiæ, quæ non videntur, nec censetur, nec est corporaliter præsens in loco, ubi Missa celebratur.

12. Prætereà te audientem Missam ex loco extra Januam, quæ est ad latus prædicti altaris majoris nostri prædicti Collegii, puto non satisfacere, si Janua sit clausa, vel foribus ligneis, vel tapero; quia tunc non adest moralis corporalis præsentia jam dicta, cum tamen satisfacias, si fuerit aperta; quia tunc adest dicta præsentia, quando altare est in hoc prospectu, & Ecclesia est angusta, ut mox dicam n. 13.

Quid si ex fenestra habitationis meæ prospiciam altare, eaque omnia audiam, quæ communi voce recitat Sacerdos, satisfaciamne præcepto, inde Missam audiendo?

Respondeo Suarez *disp. 88. de Eucharistia sect. 3.* negare; sic latishieri præcepto, idemque dicit Diana *part. 4. tract. 4. resolut. 154.* additque sic se respondisse Marchioni Hyeracensi in spectre facti: Verùm melius, modo jamjam explicando concedit de Lugo *disp. 22. de Eucharistia n. 21.* cum Dicastillo *de Eucharistia tract. 5. disp. 5. a n. 59.* calus enim duplici potest evenire modo; Primò, ut à fenestra sit modica distantia usque ad altare; Secundò, ut sit magna; in primo modo satisfacis, in secundo nequaquam: Ratio est, quia in primo adest corporalis, moralisque præsentia, quæ paulò ante explicata est, quæque est necessaria pro auditione sacri: Cum ergo inde in primo modo, ut supponimus, altare prospicias, & sacrificantem aliquo tandem modo audias, videasque, cur non diceris sacrum legitime audire? at cum in secundo modo hæc non adsint, præsentia

sentia necessaria non aderit; unde nec legitime sacro assistes.

13. Denique si velis in ampla Ecclesia, qualis est V. Gr. nostra Panormitana Cathedralis, si sit tota Ecclesia plena multitudine, audire sacrum ex janua ejusdem Ecclesie, ipsi altari maximo opposita, ubi celebratur, satisfactis præcepto: siquidem potes ex signis, & gestis Missæ aliqua, quæ à celebrante fiunt, colligere; & tunc humano, & morali modo pro omnibus, atque adeo pro te verificatur illud (& omnium circumstantium.) At si vel nulli, vel rari illud sacrum audiant, tu ex janua non poteris humano more dici esse ex illis, qui sacerdotem sacrificantem circumstant.

14. Quoad illud de distantia modo memorata, esse modicam absolute in hac materia, de qua loquimur, putat de Lugo, esse distantiam triginta passuum. Alij distinguunt in hunc modum; si inter tuam, vel Ecclesie januam, fenestramve intercedit platea aliqua (sanè non ampla) tunc si inter te spectatorem sacri, & ipsum sacerdotem complures alij sint interjecti, qui simul audiant sacrum; quia cum illis compluribus unum moraliter facis, præcepto satisfacies, si secundum modo dicta distes triginta circiter passibus; si verò nulli sint interjecti, vel admodum rari Missam audientes, tunc triginta passus nimiam distantiam afferent, unde requiritur tunc alia minor, quam nonnulli determinant, esse viginti circiter passuum, sed certè putò id debere judicio prudentis determinari, ut scilicet, omnibus positis circumstantiis,

expendatur, an judicanda sit tunc præsentia moralis, nec ne?

15. Hactenus dicta quæ confirmantur, quæ explicantur sic à Dicastillo *loc. cit.*, cum enim ipse ex Hispania veheretur in Italiam classe triremium in comitatu Mariæ Imperatricis, cujus erat Concionator, dicit, se solere, & ferè mille hominum, qui erant in comitatu, attendere ex ipsa navi illis sacris, quæ fiebant in littore: nec quemquam dubitasse, quòd tunc adesset ipsorum præsentia moralis: poterant enim omnes inde aliqua ratione cognoscere, quid ageretur à Sacerdotibus. Ad dit, nihil esse communius, quàm, quòd milites etiam è suis tentoriis audiant sacrum, quòd sit audientibus omnibus in campo publico ad distantiam viginti, vel triginta passuum, unam in utroque casu multitudinem conflantes.

Integra Missa est audienda.

16. **I**nquires tertio; An tota, & integra Missa sit die festivo, sub pœna peccati mortalis audienda?

17. Respondeo, sanè tota, & integra per se est audienda, nisi excipies parvitatem materiæ: si enim notabilem partem Missæ negligas, lethaliter delinques; si verò modicam, solum peccabis venialiter; nimis enim rigidus esset legislator, qui juberet sub pœna capitis, aut æternæ damnationis, ne vel minima pars rei imperatæ prætermitteretur; quæ est ratio universalis de excusatione à mortali ex materiæ parvitate.

Matet in biuina

TAMBEVRIM

IN

DE ECCLESIA PRÆCEPTO

DE VARRI

DE

E III

306

Verum illud est, quod hic queritur, quamnam sit notabilis pars, quæ non item; id quod explicabimus sequentibus dictis.

18. Dico primò. Qui negligit adesse consecrationi simul, & communioni, notabilem partem, atque adeò cum mortali eam præmitteret; Ita Balsus verbo *Missæ* s. n. 2.

Quamvis enim videatur primò aspectu pars parva; quia tamen notabilitas, de qua loquimur, non desumenda præcisè est ex multitudine verborum, aut actionum, sed maxime ex præstantia earum; consecratio autem, & communio sunt partes sacrificij præstantissimæ, cum vel utraque, vel in alterutra consistat essentia sacrificij; idèd qui eas negligit, sat notabiles negligit partes.

19. Dico secundò. Qui omittit totum illud, quod dicitur à Sacerdòte ad pedem altaris; quique dumtaxat omittit ultimum Evangelium, ne venialiter quidem peccat; quia tam modica pars judicatur mortaliter nulla. De re enim tam parva est illud: Parum pro nihilo reputatur. Ita Dicastillus *tract. 5. disp. 5. n. 38.*

20. Dico tertio. Si omittas, vel consecrationem, vel solam communionem, te peccare mortaliter, putat Castropalaus *tract. 22. punct. 16. num. 6.* cum alijs, quos ipse citat. Te solum venialiter, judicat Suarez *loc. cit. sect. 2.* alijque: Utrumque probabile, quia probabile est, alterutram esse, & non esse parvitatem; non verò utramque, quam notabilem esse, modò diximus *num. 18.*

21. Dico quarto. Si omittas, quæ dicit sacerdos in pede altaris, usque ad Epistolam exclusivè, peccas venialiter, immò etiam si omittas, usque ad Epistolam inclusivè; quia omittis modicam partem, ita Turrianus, Navarrus, cum Dicastillo *loc. cit. n. 15.*

22. Dico quinto. Si accedas ad Missam post Evangelium, & omnia sequentia audias, quamvis aliqui te damnent de mortali, tamen Suarez, Dicastillus, Castropalaus citati, te à mortali liberant, modò permanças, usque ad finem ultimi Evangelij, quia adhuc constituitur in modicæ, nec notabilis Missæ parte.

23. Dico sexto. Laymano *tract. 7. c. 3. n. 3.* videri durissimum damnari de mortali illum, qui venit ad Missam circa offertorium, & cæteris sequentibus partibus adest: Verum id nimis laxè dictum esse, notat Gobat *in Alphabeto audientium Missam num. 135.*

24. Dico septimò. Si incipias interesse sacro, finita Epistola, quamvis non inchoato Evangelio, & discedas, finita communionem, peccas mortaliter. Ita Suarez, Castropalaus, alijque citati; quia ex particula principij, & ex particula finis constituitur una notabilis, & gravis pars.

Quòd si ab ipso primo initio audire sacrum capisti, audiasque usque ad Communionem inclusivè; imò etiam exclusivè, te solum venialis damnat. Gobat *n. 138.* citans Suarium; sed illud, etiam exclusivè, nimis laxè dictum mihi esse videtur.

25. Dico octavo. Si omittas partem Missæ ulque ad Evangelium inclusivè, quando aliqui te damnant de mortali, ut innuebam *num. 22.* te tamen à mortali excusat Navarrus, si cum primùm Domum redieris, privatim eam partem legas; sed meritò Suarez, & Dicastilius citati id nequaquam probant: siquidem privata illa lectio nequit dici pars sacri.

26. Quæres hic, si quis die festivo veniat in templum, & inveniat Missam processisse ulque ad Prælationem v.g. nec aliam Missam celebrari speret, quam audire possit, obligaturne illas partes, quæ superiunt, audire?

27. Respondeo. Obligari, & universaliter puto, quocumque tempore accedas, si remanet pars notabilis perficienda, & aliam audire die illo festivo tu non speres, vel non possis (puto inquam) te illam partem sub obligatione mortali audire debere; Ratio est, quia generalis est regula, ut qui non potest totum facere, faciat saltem partem notabilem, quando ea fieri potest, & est dividua. Ita tamen id intelligas, ut possis saltem interesse, vel consecrationi, vel communioni. Si enim utriusque interesse nequeas, nequis interesse sacrificio, atque aded cætera audire non sunt Missa, quam præcipit Ecclesia. Ita Laym. *loc. cit. n. 5.*

Partem Missæ audire ab uno sacrificante, partem ab alio.

28. Inquires quarto. Quandoquidem, modo explicato, tota est Missa audienda; est ne necesse, ut illa sit audienda ab uno eodemque Sa-

cerdote; Clarius; satisficiam nè præcepto, si unam partem Missæ V. G. ab initio, ulque ad consecrationem audiam ab uno Sacerdote, aliam verò partem, ulque ad finem, successivè audiam ab alio eodem die?

29. Respondeo. Probabile esse; te satisfacere, atque aded te non peccare tunc mortaliter; at si id facias sine causa, te gravissimum peccatum veniale committere, docet Medina apud Laymano *loc. sup. cit. c. 3. n. 3.* sic enim à communi consuetudine fidelium recedis.

Ratio autem, quòd in rigore satisfaciis præcepto, est, quia Ecclesia non præcipit, ut audiatur tota Missa unius, sed ut tota audiatur; auditur vero tota, quando omnes illius partes audiuntur; esto non omnes proveniant ab uno, eodemque Sacerdote. Ita Castropalaus *loc. cit. n. 8.* aliique plures, quos citat Diana *part. 2 tract. 17. res. 18. par. 5. tract. 4. res. 52.*

Dixi hoc esse probabile; nam cæterum probabilius esse puto, te sic non satisfacere præcepto, quia ex illis duabus partibus nequaquam constat unum sacrificium, cui interesse jubet Ecclesia, sed sunt duo semisacrificia, quoad integritatem.

30. Diana *in resol. cit. 25.* ingerit nobis scrupulum, ait enim, non esse dubium, quod satisficiat præcepto ille, qui priorem Missæ partem audit prius, & posteriorem posteriùs, sed difficultatem esse, quando prius ab uno Sacerdote posteriorem partem, & deinde ab alio audit priorem. Verùm hæc disparitas non est apponenda, quasi peccet

partet in b. i. d. 48.

TAMBEVRIN

DE ECCLESIA PRÆCEPTO

NAVARRUS

DE

III

3086

ceatur mortaliter hoc secundo modo ; nam & ipse idem Diana, ait, se non audere, hunc de mortali damnare, & merito, quia ratio modo allata n. 29. æquè probat de primo modo, ac de secundo.

Duas, vel plures partes Missæ simul audire à diversis Sacerdotibus.

31 **I**nquires quintò, Quid si non successive, sed simul audiam duas, vel plures partes à duobus Sacerdotibus, vel pluribus celebrantibus, me presente, in altaribus commodè proximis, quando, (ut ex dictis de præsentia morali necessaria ad Missam colligitur) sufficienter omnibus illis partibus sum moraliter præsens, si, inquam, sic audiam, satisfacióne præcepto ?

32. Respondeo. Quidquid dicant nonnulli apud Dianam, *dicta res. 28. & ad par. 5. tract. 14. resol. 52.* te nullo modo satisfacere, quia, ut docet Suarez, *Secl. 2. citata, & Barbosa, in capitulum Missas, n. 3.* illa simultas, seu conjunctio diversorum sacrorum, facit penetrationem talem, ut Dei cultus, quem Ecclesia jubet exhibendum esse die festo per auditionem Missæ, ardeatur ad brevissimum tempus, cum tamen Ecclesia velit, ut extendatur, quantum solet extendi recitatio, seu auditio unius Missæ. Adde eum, qui vover; vel eum, cui Confessarius imponit pro pœnitentia peccatorum assistentiam trium v.g. Missarum, non intendere tres Missas uno, eodémque tempore, sed diverso, quia secus non esset proportionata pœnitentia pro allatis peccatis ; Ita er-

go Ecclesia, quando tradit præceptum audiendi Missam, non intendit uno, eodémque tempore plures Missæ partes audiri, sed diverso ; quia secus oratio exhibenda Deo die festivo nimis brevis esset. Legite Castropalaum *loco citato.*

Cui Missæ assistendum.

33. **I**nquires sextò, quænam Missa ex præcepto audienda est die festivo ? sufficit ne, v. g. illam audire, quam sub ritu Græco Græci Sacerdotes celebrant ?

24. Respondeo, sufficere ; quia nullum est præceptum de qualitate Missæ, adeoque quæcumque audieris, satisfacies obligationi : Quare, dummodo Missa peragatur Ritu Catholico, si illam Missam audias, quam suo Ritu, suâque lingua celebrat Catholicus Sacerdos Græcus, sive cujuscunque nationis, Ecclesiæ præcepto satis obedies.

35. Propter eandem rationem satisfacies, sive Missam, cui tu assistis, celebrat Sacerdos Catholicus de Requie, sive de Sancto, vel de feria, vel de Dominica, etiã si is, sive bona fide, sive mala erraverit in ea recitanda, quando secundùm Missalis rubricas ea recitanda non erat, sed recitari debuerat de alio Sancto, &c. Ratio est, quia præcipitur ab Ecclesia audiri Missam, non verò hanc, vel illam ; Lege Azor *1. p. lib. 7. c. 3. q. 5.* idem dico, quando Confessarius imponit pœnitenti, ut illam audiat, & quando fidelis promittit, per votum Deo, sacrum audire ; nisi quid aliud tu, vel Confessarius expresse intendatis.